



Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Departament Rynków Rolnych i Transformacji
Energetycznej Obszarów Wiejskich

Warszawa, 21 marca 2024 r.
znak sprawy: DRE.pr.053.26.2024

Pan
Gustaw Jędrejek
Prezes Lubelskiej Izby Rolniczej

Dotyczy: stanowiska Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej z dnia 29 stycznia 2024 r.

Szanowny Panie Prezesie,

w nawiązaniu do pisma (znak: ŚR-I.021.5.2024), w którym zostało przedstawione stanowisko Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie zamiaru zniesienia zakazu importu produktów rolnych i artykułów rolno-spożywczych z Ukrainy informujemy, że zakaz importu z Ukrainy do Polski pszenicy, kukurydzy, rzepakui słonecznika, a także niektórych produktów ich przetwórstwa będzie utrzymany do czasu wypracowania ze stroną ukraińską zasad handlu produktami rolno-spożywczymi pomiędzy naszymi krajami, który nie będzie powodował pogorszenia warunków gospodarowania polskich rolników.

Ponadto mając na uwadze, że obecnie w całej UE, w tym w Polsce, problemem są niskie ceny zbóż i nadmierne ich zapasy w niektórych regionach wnioskujemy do Komisji Europejskiej o podjęcie działań jeszcze przed rozpoczęciem tegorocznych zbiorów, w celu przywrócenia równowagi na unijnym rynku zbóż, m.in. poprzez przeznaczenie nadwyżki zbóż na pomoc żywnościową oraz uruchomienia dopłat do transportu zboża na obszarze Unii Europejskiej oraz do regionów deficytowych poza Unią.

Planujemy też m.in. doraźne wsparcie dla rolników w związku ze sprzedażą zbóż.

Niezależnie od powyższego trzeba pamiętać, że niskie ceny zbóż na całym świecie są spowodowane m.in. ich dużymi zapasami, mniejszym popytem ze strony tradycyjnych importerów w Afryce i Azji ze względów finansowych, oraz przede wszystkim faktem, że Rosja jako największy eksporter pszenicy na świecie, sprzedaje ją po niskich cenach, co wpływa na presję cenową na całym świecie oraz na pogorszenie warunków gospodarowania producentów zbóż również w Polsce.

W odniesieniu do wyzwań długoterminowych Polska uważa, że na poziomie całej UE należy rozważyć odpowiednie działania w celu ograniczania wpływu działań Rosji na międzynarodowy i unijny rynek rolny. Trzeba także dokonać przeglądu unijnych instrumentów zarządzania kryzysowego, w tym zaktualizować ceny interwencyjne. Postulujemy o to na forum UE.

W odniesieniu do importu z Ukrainy postulujemy na forum UE powrót do wzajemnie korzystnych relacji handlowych UE-UA, m.in. poprzez negocjowanie warunków w oparciu o pogłębioną i kompleksową umowę o wolnym handlu (DCFTA). Powinniśmy też wesprzeć Ukrainę w odzyskaniu tradycyjnych dla niej rynków eksportowych w krajach trzecich, szczególnie w Afryce i na Bliskim Wschodzie.

W związku z tym, że produkcja zbóż w Polsce w ostatnich latach jest rekordowa, znacznie przekraczająca krajowe zapotrzebowanie, podejmowane są działania w celu zwiększenia możliwości wykorzystania zboża produkowanego w Polsce na inne cele niż spożywcze. Dzięki wprowadzeniu w Polsce europejskiego standardu benzyny E10 od 1 stycznia 2024 r. zwiększyło się zapotrzebowanie na kukurydzę o dodatkowe około 400-500 tys. ton rocznie. Rozbudowywana jest również infrastruktura transportowa, drogowa i przeładunkowa w Polsce oraz trwa współpraca z eksporterami, dzięki czemu możliwe jest zwiększanie eksportu zbóż z Polski do historycznie wysokich poziomów.

Rolnicy wspierani są także w budowie silosów i magazynów zbożowych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 marca br. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowego przeznaczenia warunków trybu udzielania wsparcia w zakresie infrastruktury magazynowania służącej zwiększeniu odporności gospodarstw rolnych kryzysy w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności* (Dz. U. poz. 393) wydłużono termin realizacji tego przedsięwzięcia przez rolników z 31 października 2024 r. do 30 czerwca 2025 r. Ograniczy to ryzyko niezrealizowania w terminie przedsięwzięć w zakresie infrastruktury magazynowej w wyniku np. problemów w terminowej realizacji zamówień spowodowanych dużym zapotrzebowaniem na tego typu budowlę.

Biorąc pod uwagę skalę importu produktów rolnych z Ukrainy do Polski nie można zapominać o eksporcie towarów rolnych z Polski na Ukrainę. Wartość polskiego eksportu żywności do Ukrainy w 2023 r. była na poziomie 1 033 mln EUR (4,73 mld zł). Był to wzrost o 9,3% w porównaniu z 2022 r. Natomiast wartość importu towarów rolno-spożywczych z Ukrainy do Polski wyniosła około 1 690 mln EUR (7,76 mld zł), co oznaczało spadek o około 37% w stosunku do 2022 r. Saldo w handlu rolno-spożywczym z Ukrainą, nadal było ujemne, ale zmniejszyło się o ponad 60%, tj. do wartości -656 mln EUR (z -1 722 mln EUR w 2022 r.). Na szczególną uwagę zasługuje eksport produktów mlecznych z Polski w 2023 r. do Ukrainy, który wyniósł około 35,0 tys. ton, z czego najwięcej serów i twarogów - 16,9 tys. ton, maślanek i jogurtów 7,6 tys. ton, serwatki 5,1 tys. ton, a także owoców mrożonych, który wyniósł do Ukrainy około 3,1 tys. ton, z czego najwięcej mrożonych wiśni - 1,8 tys. ton.

Z wyrazami szacunku

Waldemar Guba
dyrektor
Departament Rynków Rolnych i
Transformacji Energetycznej
Obszarów Wiejskich
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Pan Andrzej Maj
Wicewojewoda Lubelski